

ЗА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ДЪЛГОСРОЧНА ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА СТРАНАТА

С. Събев

The article “The necessity for a long-term vision for the development of the national armed forces” presents a short overview of the practice in some nations and NATO in the development of strategic visions for armed forces development and transformation. The author’s view is that without such vision the force development strategy and process are not consistent and the achievement of long-term objectives is impossible. The article proposes several vision development requirements. In the basis of the various national experiences, an indicative vision structure is suggested to support any possible effort in the development of strategic vision for the armed forces.

Key words: strategic vision, joint vision, concept, strategic planning, leadership.

Развитието на въоръжените сили на Р България през последните 20 години и тяхното настоящо състояние и способности неоспоримо доказва необходимостта от разработка и приемане дългосрочна визия за тяхното изграждане, ако страната ни има амбицията да притежава адекватен и ефективен военен инструмент в националната си политика за сигурност. Липсата на такава стратегическа визия е една от причините за отсъствието на политически консенсус у нас за това какви въоръжени сили и военни способности са ни необходими в новата стратегическа среда след края на Студената война. Последствията от това са непоследователната национална отбранителна политика и недостатъчни сили и способности, които страната ни притежава и тяхната технологична неадекватност спрямо развитите малки и средни съюзни държави.

През 1997 г. страната ни направи важен стратегически избор, чрез заявяване на желанието си за присъединяване към Северноатлантическия съюз (НАТО), станало реалност на 29 март 2004 г. Така Р България получи съюзни гаранции за своята сигурност и отбрана, поемайки същевременно политически и военни ангажименти към колективната сигурност и отбрана на Алианса. В тази благоприятна за външната ни сигурност стратегическа среда и поетите ангажименти, България трябваше да направи военностратегически избор по отношение на развитието и трансформацията на въоръжените си сили. Нужна беше дългосрочна концепция за развитието на въоръжените сили и военното интегриране на страната ни в НАТО.

Разработката на дългосрочни (стратегически) визии за развитието на въоръжените сили и техните способности е отдавна установена практика в много страни. В САЩ през последните 15 години бяха приети две визии за развитието на въоръжените сили - Съвместна визия 2010 и Съвместна визия 2020. В НАТО през 2004 г. бе приета от стратегическите командващи “Стратегическа визия: Военното предизвикателство”. Канада прие през 1999 г. документ озаглавен “Стратегия 2020”, който очерта визията и стратегическите цели за въоръжените сили на страната до 2020 г. Полша прие визия за развитието на армията си до 2030 г. Албания през 2000 г. също прие визия дългосрочна визия за развитието на въоръжените си сили до 2020 г. В редица съюзни държави визията за развитие на въоръжените сили е заложена в дългосрочни планове, с хоризонт 10-15 години.

По същество, визията е най-обща (генерална) идея каква трябва да бъде дадена институция или организация. Същата често отразява мечтата на нейния лидер, ръководител или основател. Тя установява общата посока за развитие на организацията и крайната цел, към която трябва да се стреми организацията, като напредъкът в нейното постигане следва да бъде измерим. Визията е картина на желаното бъдеще на организацията, изразено по разбираем начин за нейните членове, за да създаде споделено разбиране за това какво тяхната организация иска да стане. Същата следва да очертава формата и посоката за бъдещето на организацията. Тя трябва да бъде достатъчно ясна, за да я разбира добре всеки член на организацията и да се включи убедено и с увлечение в нейното изпълнение. Когато визията е ясно и пълно изразена, тогава може да бъде разработена стратегия за нейното реализиране, като същата се явява връзката между визията и реалността, в която се намира организацията. Определянето на визията се явява най-ранния компонент на стратегическото планиране в организацията.

Ключът за постигането на визията в отбраната е обвързването на политиката с дейностите чрез адекватна стратегия. Една добра визия в областта на отбраната трябва да насочва същата към по-голяма иновативност, проактивност и стратегическа фокусираност. Същата следва да насочва отбраната за придържане към няколко стратегически императива:

- Установяване и поддържане на последователна съгласувана стратегия за бъдещето;
- Да подхранва гордостта на отбранителната институция чрез посрещане на най-високите стандарти по отношение на етоса, ценностите, професионализма, качеството на живот и кариерно развитие;
- Максимализиране на нейните стратегически партньорства;
- Поддържане на адекватна и оперативно съвместима структура на въоръжените сили;
- Подобряване управлението на ресурсите за постигане на баланс между инвестициите за поддържане на текущи операции и инвестициите в личен състав, инфраструктура и оборудване, необходими за подготовка за справяне с възникващи рискове и бъдещи предизвикателства.¹

Обикновено визията може да бъде изразена кратко, с няколко думи или изречения, и с по-широко изложение от няколко страници, като по-краткият вариант е по-запомнящ се. По-широкият вариант на визията включва кратка оценка на средата, в която ще функционира организацията, както и намеренията или начините за нейното реализиране. Във всички случаи стратегическата визия подпомага вземането на ключовите стратегически решения и разработката на стратегиите за развитие на организацията.

Разработката на една стратегическа визия се предшества от прагматично прогнозиране на развитието на настоящата и бъдеща среда за сигурност. За целта е необходим поглед към историята, настоящето и тенденциите. Стратегическата визия следва да осигурява насоките за формулиране и изпълнение на стратегията за нейното реализиране, като прави последната проактивна относно бъдещето.

¹ A Vision for 2020 – Introduction, pp.4-5; <http://www.cds-cemd.forces.gc.ca/str/intro-eng.asp>, 16.07.2013

В областта на сигурността и отбраната, стратегическата визия е съществен и необходим елемент за политическото и военно ръководство на всяка държава. Тя посочва и очертава силите и тенденциите, които оказват влияние на въоръжените сили и техните способности. Чрез определяне на желаното крайно състояние на същите и представяне на визията на подчинените, лидерите на всички нива могат да формират и управляват нужните промени за постигане на крайните цели в развитието на въоръжените сили.

Какви са най-общо същността и характеристиките на една визия в теоретичен аспект? Burt Nanus,² широко признат експерт по проблемите на лидерството и визиите, определя че една добра визия трябва да бъде:

- Реалистична – да бъде базирана на значими за организацията реалности;
- Надеждна (правдоподобна) – да създава увереност в членовете на организацията, че е адекватна;
- Атрактивна – да вдъхновява и мотивира членовете на организацията и същите да искат да са част от нея в бъдещото ѝ състояние;
- Насочена към бъдещето – тя не е за настоящето, а за бъдещото състояние на организацията.

Според него, една правилна визия на организацията:

- Ангажира и изпълва с енергия нейните членове;
- Изпълва със значение техния живот (чувстват се като част от по-голямо цяло);
- Установява стандарти за превъзходство;
- Съединява настоящето с бъдещето;

Nanus посочва и няколко свойства на една добра визия:

- Ментален модел за бъдещо състояние – не съществува в настоящето, може да стане или да не стане реалност;
- Идеалистична – реалистична, но не лесно постижима;
- Подходяща за организацията и времето – съвместима с ценностите и културата на организацията;
- Установява стандарти за превъзходство и отразява високи идеали;
- Изяснява целта и посоката за развитие на организацията – осигурява логична основа за мисията и целите, които организацията преследва;
- Вдъхва ентузиазъм и насърчава ангажираност (мотивираща) – поддържа мотивираността на хората в организацията и повишава тяхната ангажираност;
- Добре изразена и разбираема – трябва да бъде обяснена максимално разбираемо за хората в организацията;
- Отразява уникалността на организацията, нейната отличителна компетентност, към какво е насочена и какво може да постигне;
- Амбициозна – да бъде необикновена и предизвикателна за хората в организацията.

Всяка институционална визия е концепция каква може и трябва да бъде съответната институция/организация в бъдещето....

² <http://www.au.af.mil/au/awc/awcgate/ndu/strat-ldr-dm/pt4ch18.html>, 14.07.2013

Краткият анализ на последната съвместна визия за развитието на въоръжените сили на САЩ показва и примерната структурна и съдържателна рамка на една стратегическа визия. Визията описва накратко стратегическия контекст и акцентира основно на постигането на доминиране в целия спектър от бъдещи мисии и операции, както и на провеждането на съвместни национални и многонационални операции. Съвместна визия 2020 на САЩ, която използва като основа предишната Съвместна визия 2010, но разширява нейната концептуална рамка, бе разработена с главна цел да ръководи продължаващата трансформация на въоръжените сили на САЩ. Същата бе фокусирана на изграждането на националните въоръжени сили до 2020 г., като изцяло съвместни сили, с редица нови способности. При това, тези сили трябваше да доминират в целия спектър от възложените им мисии и задачи, чрез взаимно зависимо приложение на доминиращ маньовър, високоточни удари, фокусирана логистика и всестранна защита на силите.³ Сканирайки очакваната стратегическа среда, възможностите за развитие на потенциалните противници, тяхното адаптиране и възможните асиметрични подходи за неутрализиране предимствата на САЩ в способности, визията предвижда съвместните сили към 2020 г. да бъдат подготвени за победа в целия спектър от операции и мисии във всяка част на света, да оперират с многонационални сили и да координират военни операции с правителствени агенции и международни организации.

Визията определя доминирането в целия спектър от възможни операции и мисии, като възможност на въоръжените сили на САЩ, оперирайки самостоятелно или с партньори, да разбият всеки противник и контролират всяка ситуация в целия обхват от военни операции. Това означава въоръжените сили на страната да могат да провеждат бързи, продължителни и синхронизирани операции с различни по състав съвместни сили, съобразно конкретните ситуации, с достъп и свобода за опериране във всички измерения на пространството – космическо, въздушно, морско, земно и информационно.⁴ При това, такива въоръжени сили ще изискват добре образован, мотивиран и компетентен личен състав, който може да се адаптира към всички изисквания на бъдещите съвместни мисии и операции.

Съвместна визия 2020 посочва, че трансформацията на силите, за постигане на доминиране в целия спектър от мисии и операции, зависи от изграждането на два фундамента:

- Информационно превъзходство – способността за събиране, обработка и разпространение на непрекъсваем поток от информация, като същевременно се експлоатира или предотвратява противника да осъществява същото;
- Способност за иновации (технологични, организационни и концептуални) – иновационни идеи и визия за интегриране на доктрини, тактики, подготовка, поддържащи дейности и технологии в нови оперативни способности.⁵

Подчертавайки важността и по-голямата вероятност от провеждането на съвместни и многонационални операции, за които оперативната съвместимост е

³ Joint Vision 2020, pp. 1-3,

http://www.fs.fed.us/fire/doctrine/genesis_and_evolution/source_materials/joint_vision_2020.pdf, 06.05.2012.

⁴ Ibid. p. 6

⁵ Ibid. pp.8-9

ключова предпоставка, визията дефинира четири нови оперативни концепции за използването на въоръжените сили:⁶

- Доминиращ маньовър – способност на съвместните сили за постигане на позиционно предимство с голяма скорост и съкрушително оперативно темпо, при решаване на поставените военни задачи.
- Високоточни удари при ангажиране в бойни операции – способност на съвместните сили да откриват, наблюдават, разпознават и проследяват цели; да избират и използват най-подходящите системи за тяхното поражение; да постигат желаните ефекти и оценяват резултатите; и да се ангажират отново с решителна скорост и високо оперативно темпо.
- Фокусирана логистика – способност за осигуряване на съвместните сили с подходящ личен състав, оборудване и материални средства в точното място и време и в необходимото количество в целия спектър от военни операции.
- Всестранна защита на силите – способност на въоръжените сили да осигурят всестранна защита на своя личен състав, оборудване и материални средства, необходими за цялостно изпълнение на поставените задачи.

Визия 2020 подчертава също нарастващата важност на информационните операции за постигане на всестранно доминиране в бъдещите операции, както и на съвместното командване и управление. За реализацията на визията, същата препоръчва изграждане на няколко ключови фундамента – съвместност в разработката на концепции и експериментирането на основата на сценарии, развитие на съвместни способности и провеждане на съвместни подготовка и операции. На основата на тази визия, са разработени и приети визии за развитието на видовете въоръжени сили на САЩ.

Подобна визия бе приета през м. май 2008 г. и за въоръжените сили на Полша, с хоризонт до 2030 г и с по-разширена структура. Същата бе разработена от департамента по трансформация към министерството на отбраната на страната и служи като концептуален фундамент на трансформацията, като дългосрочна дейност за постигане на ново качество на въоръжените сили. Същата очертава желаната форма и съдържание на полските въоръжени сили към 2030 г. и техните потенциални оперативни способности за провеждане и участие в бъдещи операции. Тя описва желаното състояние на силите, определя основните насоки за развитието на международната среда за сигурност, очакваният характер на оперативната среда за въоръжените сили и насоките за развитие на технологичния прогрес.⁷

Структурно, полката Визия 2030 представя тенденциите в развитието на международната среда за сигурност в рамките на следващите 20-25 години, основните предизвикателства и интересите на Полша в областта на за сигурността. Визията прогнозира и бъдещата оперативна среда за полските въоръжени сили и възможните операции, които може да се наложи да провеждат или участват в тях.⁸ Ключов компонент от структурата на Визия 2030 е развитието и трансформацията на полските въоръжените сили до 2030 г. Тук са посочени съюзните ангажименти на страната в

⁶ Ibid. pp. 20-26

⁷ Vision of the Polish Armed Forces 2030, pp. 4-6; http://www.wp.mil.pl/pliki/File/vision_of_paf_2030.pdf, 11.07.2013

⁸ Ibid. pp. 11-19.

перспектива и бъдещите задачи на въоръжените сили. Основен акцент е поставен на способностите, които трябва да притежават силите, като същите са групирани в няколко области⁹:

- Способности за ефективно разузнаване;
- Способности за ефективно командване;
- Способности за провеждане на ефективни дейности;
- Способности за стратегически транспорт и високо ниво на мобилност;
- Способности за оцеляване и защита на силите;
- Способности за поддържане продължителност на действията

Визията посочва, че въоръжените сили на страната трябва да бъдат професионални и универсални с модулен характер.

По отношение на структурата на въоръжените сили, полската Визия 2030 не предписва конкретна организационна структура на същите, а само очертава тяхната функционална структура и характера на трите компонента на въоръжените сили – сухопътни, военновъздушни и военноморски, както и нарасналата роля на силите за специални операции и необходимостта от създаване на информационни сили.¹⁰

Характерно за полската визия е също, че същата предвижда интегриране на бойното и логистично осигуряване, както и човешките ресурси във формирания за интегрирана поддръжка. Визията отделя повишено внимание и на развитието на системата за подготовка и военно образование.

Визия 2030 отделя подчертано внимание на въоръжението, оборудването и военните технологии, като основен фундамент на способностите на бъдещите въоръжените сили на Полша. Като основна тяхна характеристика е изведена способността им за опериране в мрежово-центрична среда и превръщането им в “мрежова армия” през следващите 20 години. Концепцията предвижда въоръжените сили да бъдат наситени с екипажни и безекипажни платформи, с модерни навигационни и прицелни системи и високоточни оръжия, защитни системи, ефективни системи за контрол, събиране и обмен на информация, както и радикално променено лично оборудване на полския войник за значително повишаване на неговата ефективност.¹¹

В процес на разработка на нова визия за развитието на въоръжените сили е и Нидерландия, като се очаква същата да бъде приета до края на 2013 г. Същата се налага от досегашните и очаквани съкращения на бюджета за отбрана на страната, бъдещата роля на въоръжените сили и иницирираните проекти за тяхната модернизация. Очаква се визията да отчете три ключови съображения: приоритизация на холандските интереси и ценности, сравнителните предимства на Нидерландия във военни и гражданско-военни мисии и способностите за тях; и решението кои приноси на Нидерландия ще подпомагат най-много колективните способности на ЕС и НАТО. Препокриването на тези съображения ще предложи рамката на възможна бъдеща структура на въоръжените сили. В тази връзка едно изследване на Института по изследване на международните отношения на Нидерландия предлага четири възможни типа

⁹ Ibid. pp. 19-22.

¹⁰ Ibid. pp. 23-26.

¹¹ Ibid. pp. 29-33.

въоръжени сили, от които страната може да избере един, който най-пълно отговаря на защитата на националните интереси и ценности и възможните отбранителни ресурси, които могат да бъдат заделени за тяхното развитие и поддържане: авиационно-базирани интервенционни сили; солидни военноморски сили; силни стабилизационни сили; и сили за поддържане на мира.¹²

Практиката на редица страни, преди всичко на САЩ, включва и разработката на визии за развитието на видовете въоръжени сили. Това бе ключова потребност и важен инструмент за тях, особено след края на Студената война. Същите имат различна структура. Визията 2020 на Силите за специални операции на САЩ, например, разработена от Командването за специални операции и приета през 2000 г., структурно включва: предговор; въведение; глобалната среда; защита на американските интереси; изграждане на бъдещето на МО; изграждане на бъдещето на Силите за специални операции (ССО); определяне; инструменти на успеха (качествен личен състав, подготовка и образование, професионално развитие, технологии, аквизиция, изпълнение); заключение.¹³

Единствен, но безуспешен опит за разработка на визия за развитие на въоръжените сили в България бе направен през 2004 г., като един от резултатите на стратегическия преглед на отбраната. Тази визия бе с 10-годишен хоризонт, без да набележи дългосрочни цели и способности на въоръжените сили, както и най-вероятните типове операции, които същите може да се наложи да провеждат или участват в тях. Същата бе ограничена в рамките на договорените в НАТО Цели за развитието на въоръжените сили на страната. Визията потвърди основната цел на националната отбрана, набеляза ресурсните рамки на годишните разходи за отбрана, задачите на въоръжените сили, функционалната структура и компоненти на въоръжените сили, нивата на тяхното управление, основните параметри на тяхната структурна трансформация. Налага се да припомним, че тази визия ограничи структурата и състава на въоръжените сили до неприемлив, за експертната общност и значителна част от общественото мнение, минимум.¹⁴ В сравнение с аналогични визии на други страни, по структура и съдържание, тази първа национална визия за развитие на въоръжените сили съществено се различава от тях и не изпълни предназначението си. Същата не очерта достатъчно ясно бъдещата стратегическа и военна среда, както и възможните бъдещи операции, необходимите сили и способности, концепциите за използването им в тях. Не бе добре очертана и рамката за трансформация на въоръжените сили и техните способности. Не е функция на визията да посочва примерната структура на програмите за развитие на въоръжените сили, нивата на тяхното управление, както и тяхната структурата.

В неотдавнашно социологическо изследване за статута на военнослужещите, същите в болшинството си споделят идеята, че е необходима дългосрочна визия за развитие на въоръжените сили, която да осигури стабилност на отбранителната система на страната и че отбраната следва да се превърне в национален приоритет на всяко

¹² KoColijn, Margriet Drent, Kees Homan, Jan Rood, Dick Zandee, Clingendael's Vision for the Future of the Armed Forces of the Netherlands, pp. 8 – 24;
http://www.clingendael.nl/sites/default/files/Future_armed_forces_Toekomst_visie_defensie_EN_WEB.pdf, 01.09.2013

¹³ SOF Vision 2020; http://openscenarios.ida.org/scenarios/63-SOF_Vision_2020.pdf, 24.07.2013

¹⁴ Дългосрочна визия за развитието на войските и силите – 2015, сс. 7-9;
http://rum33code.net/md/BG/Activities/Obuchaemi/INF_MDvision.php, 08.07.2013

българско правителство. В същото, достатъчно категорично е споделено и мнението, че не са дефинирани достатъчно добре заплахите за националната ни сигурност, а оттам – сценариите и необходимите отбранителни способности. Ако в страната ни през 2000 или 2004 г. бе приета стратегическа визия за развитие на въоръжените сили в рамките на следващите 20-25 години и съответни стратегии за нейното реализиране, при задължителната политическа подкрепа и адекватно ресурсно осигуряване, днешното състояние на армията би било доста по-различно от настоящото, без сегашното тревожно технологично изоставане, спрямо западните малки съюзни държави.

Изключително важно е замисленият от новото ръководство на министерството на отбраната стратегически преглед да бъде проведен като действително стратегически, на основата на задълбочено и изчерпателно стратегически мислене, при отчитане влиянието на всички фактори върху сигурността и отбраната на страната и определяне на дългосрочни цели по отбранителните способности, които са нужни на България в национален и съюзен контекст. Балансираното отчитане на всички фактори, оказващи влияние върху отбранителната политика на страната ще позволи максималното ѝ доближаване до потребностите и гарантиране реализиране на необходимите национални отбранителни способности в дългосрочен план. Ако развитието на отбранителната политика бъде отново изцяло доминирана от ограничеността на ресурсите, това ще бъде поредното досадно повторение на досегашната практика и съхраняване на сегашното състояние на националната ни отбрана. Като продукт на този пореден стратегически преглед на отбраната или на сигурността и отбраната следва да бъде представена и дългосрочна (стратегическа) визия за развитието на въоръжените сили на страната поне с 20-годишен хоризонт, която да очертае какви въоръжени сили и способности ще са необходими на страната на границата на един такъв хоризонт. Реализирането на такава визия трябва да бъде подкрепено от съответна адекватна стратегия и ресурсно осигурени планове.

Разработката на една стратегическа визия за въоръжените сили на страната изисква преди всички изчерпателен преглед и анализ на сегашните им мисии и задачи, последван от преглед на съвременните геополитически, технологични и военни тенденции. В хода на същите, е целесъобразно ангажиране на военни и цивилни експерти в областта на отбраната, които в няколко конференции и кръгли маси да изследват възникващите въпроси, предизвикателства и възможности, свързани с отбраната и въоръжените сили.

България се нуждае от боеспособни сухопътен, авиационен и морски компоненти на въоръжените си сили, способни да изпълняват широк обхват от мисии и задачи. Прекомерното редуциране на тези компоненти и техните способности, обаче, поставя страната в незавидното положение на силно затруднение или невъзможност да изпълнява отделни съюзни задължения.

Съюзниците на България в НАТО очакват нейните въоръжени сили да бъдат компетентен партньор, способен да изпълнява адекватна роля в съюзни операции, което изисква същите да бъдат оперативно съвместими с техните военни сили. Това означава, националните въоръжени сили да следват темпото в усвояването на нови военни концепции, доктрини и технологии.

Светът след 20 години ще се различава видимо от днешния свят, макар че е трудно да се предвиди точно неговият облик. Същият, обаче, може да бъде сравнително

успешно прогнозиран, на основата на сегашните и ново възникващи тенденции, както и на видими модели на поведение.

На основата на изложеното дотук, може да бъде изведена примерна структура на една възможна Визия за Въоръжените сили на Р България 2035:

- Въведение;
- Основни предизвикателства за сигурността на страната;
- Бъдеща оперативна среда за въоръжените сили на страната;
- Бъдещи мисии и задачи на въоръжените сили и перспективни концепции за тяхното използване;
- Бъдещи необходими оперативни способности и структура на въоръжените сили;
- Тенденции в развитието на отбранителните технологии;
- Човешки ресурси за въоръжените сили;
- Военно образование и подготовка на въоръжените сили.

Приета с относителен политически и експертен консенсус, същата ще очертае желаното бъдещо състояние на въоръжените сили, ще подпомага разработката на стратегии и планове за тяхното развитие и трансформация, като ще осигурява приемственост в отбранителната политика на страната и дългосрочно насочване на усилия и ресурси за постигане на крайната цел. Всеки пореден парламент и президент на страната, поредно правителство и ръководство на министерството на отбраната следва да се съобразяват с такава стратегическа визия и да развиват отбранителна политика, съобразена с достигането на крайната цел в дългосрочното развитие на въоръжените сили и техните способности. Стратегическата визия не следва да очертава определена ресурсна рамка, както бе заложено в Дългосрочната визия за развитие на войските и силите – 2015, тъй като това е функция на отбранителното планиране. Няма как един парламент и правителство, приели такава визия, да се ангажират с ресурсна рамка за такъв стратегически хоризонт, след като нейното реализиране ще бъде осъществено в рамките на няколко парламента и правителства. Необходимото е да има сравнително висок политически консенсус за изпълнението на такава визия. Ресурсите следва да бъдат адекватно планирани и осигурявани с цел реализиране на визията.

Визията за въоръжените сили на Р България следва да бъде разработена от екип от най-добре подготвените експерти в министерството и щаба на отбраната, Съвместното командване на силите, включително и такива от Института по отбрана и ВА “Г.С. Раковски”, както и с привличане на отделни доказани експерти от неправителствените организации от областта на отбраната. Следва да бъде отделено време за разработка на визията, не по-малко от шест месеца, през което да бъдат проведени не по-малко от две кръгли маси и една конференция за нейното частично и цялостно обсъждане с по-широк експертен състав.

Визията следва да бъде отворен документ и да бъде актуализирана, в съответствие с по-съществените промени в средата за сигурност и развитието на технологиите. Така визията ще съхрани своята актуалност и адекватност, като винаги ще очертава стратегическата насока за развитие на въоръжените сили на страната и ще улеснява вземането на свързаните с това стратегически решения.